

SINTEF

Sirkulær økonomi i bygg og anlegg

Petra Rüter . Seniorforsker. SINTEF Community

Avfallseminar Midt-Norge

20.9.2023

SINTEF

Slå to fluer i en smekk

SINTEF

40

Byggebransje

SINTEF

Avfall
250 millioner tonn

SINTEF

Avfall

250 millioner tonn

SINTEF

Cement

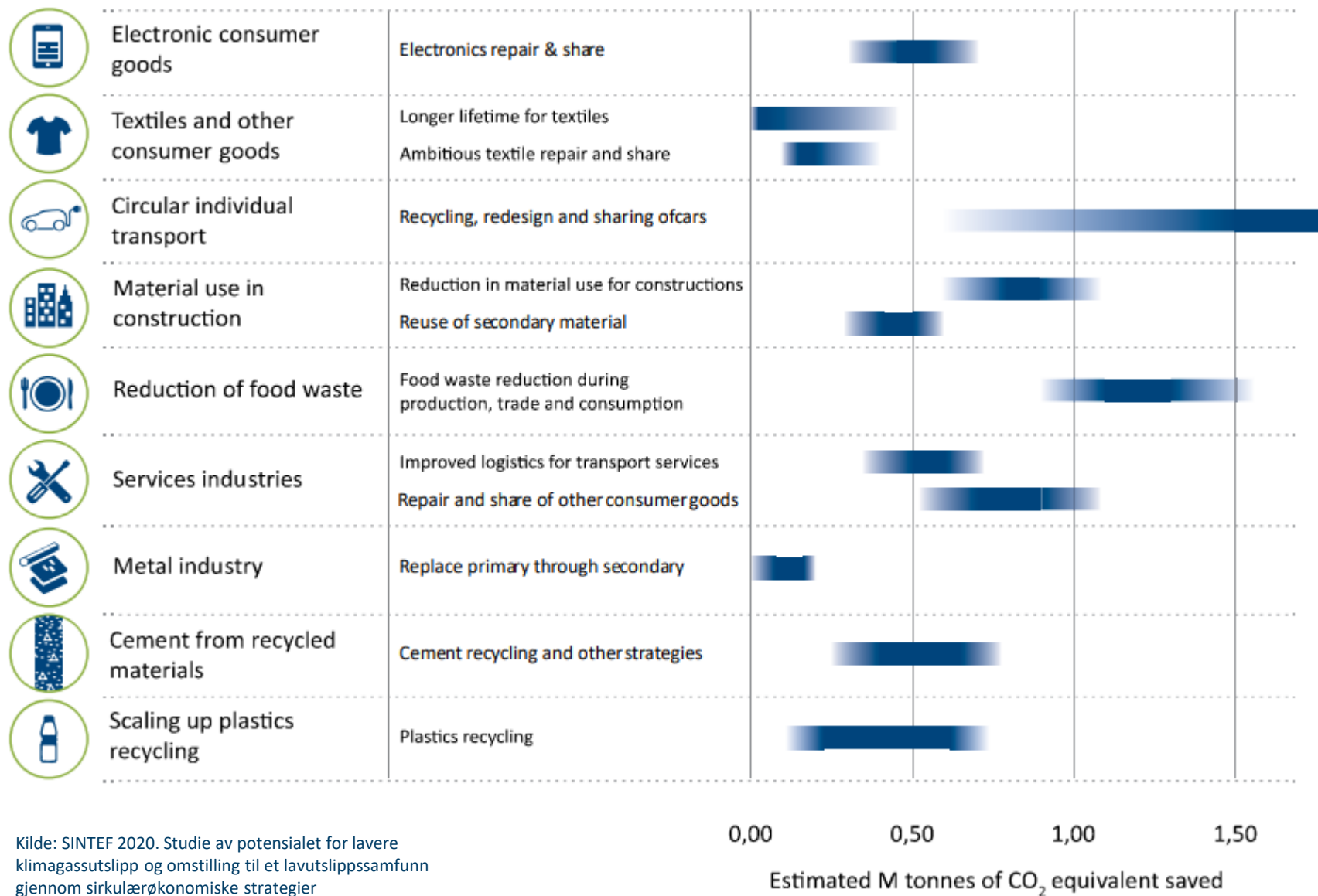
5%

30x

SINTEF

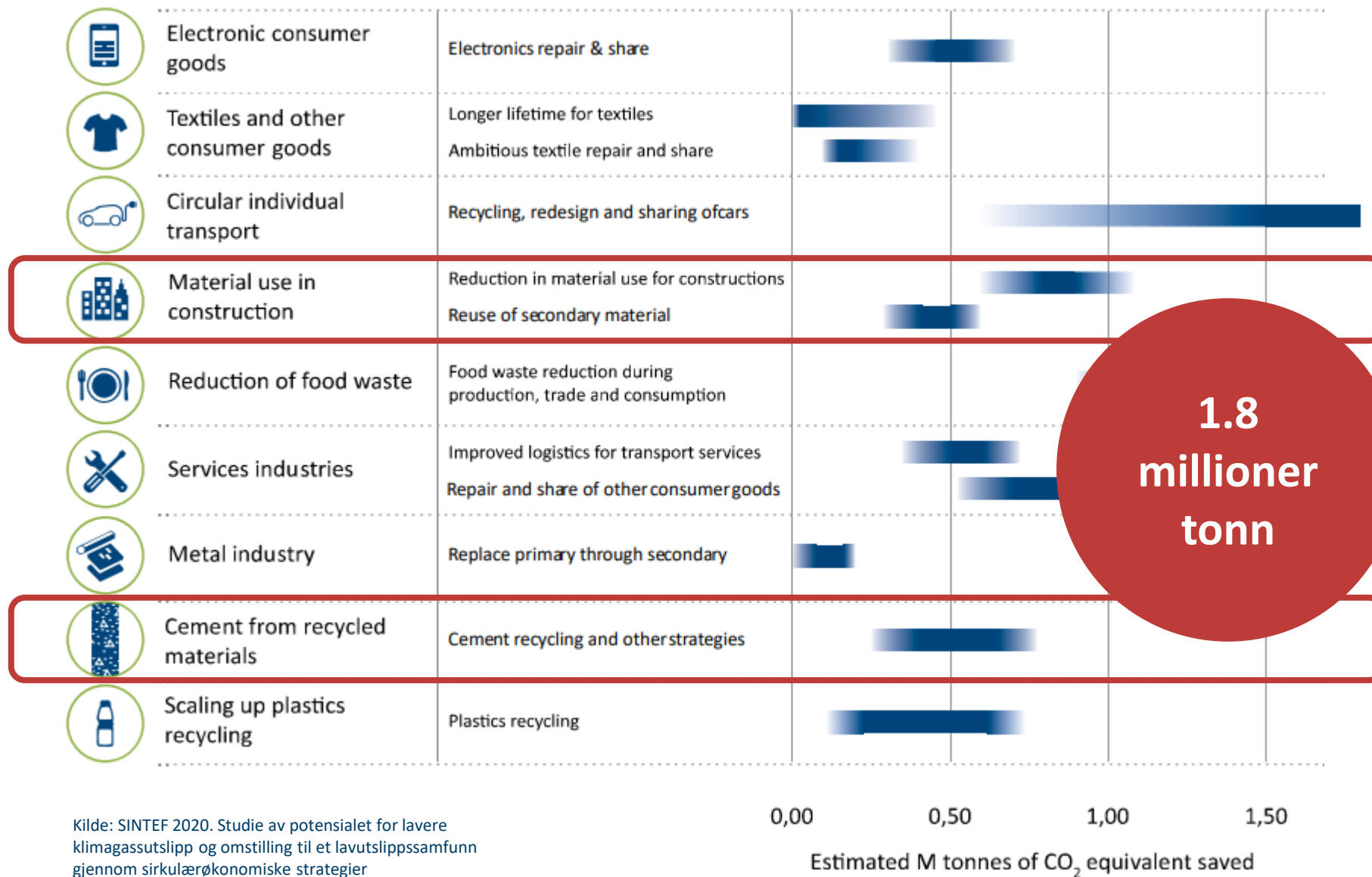
Circular economy opportunities

Kilde: SINTEF 2020. Studie av potensialet for lavere klimagassutslipp og omstilling til et lavutslippssamfunn gjennom sirkulærøkonomiske strategier

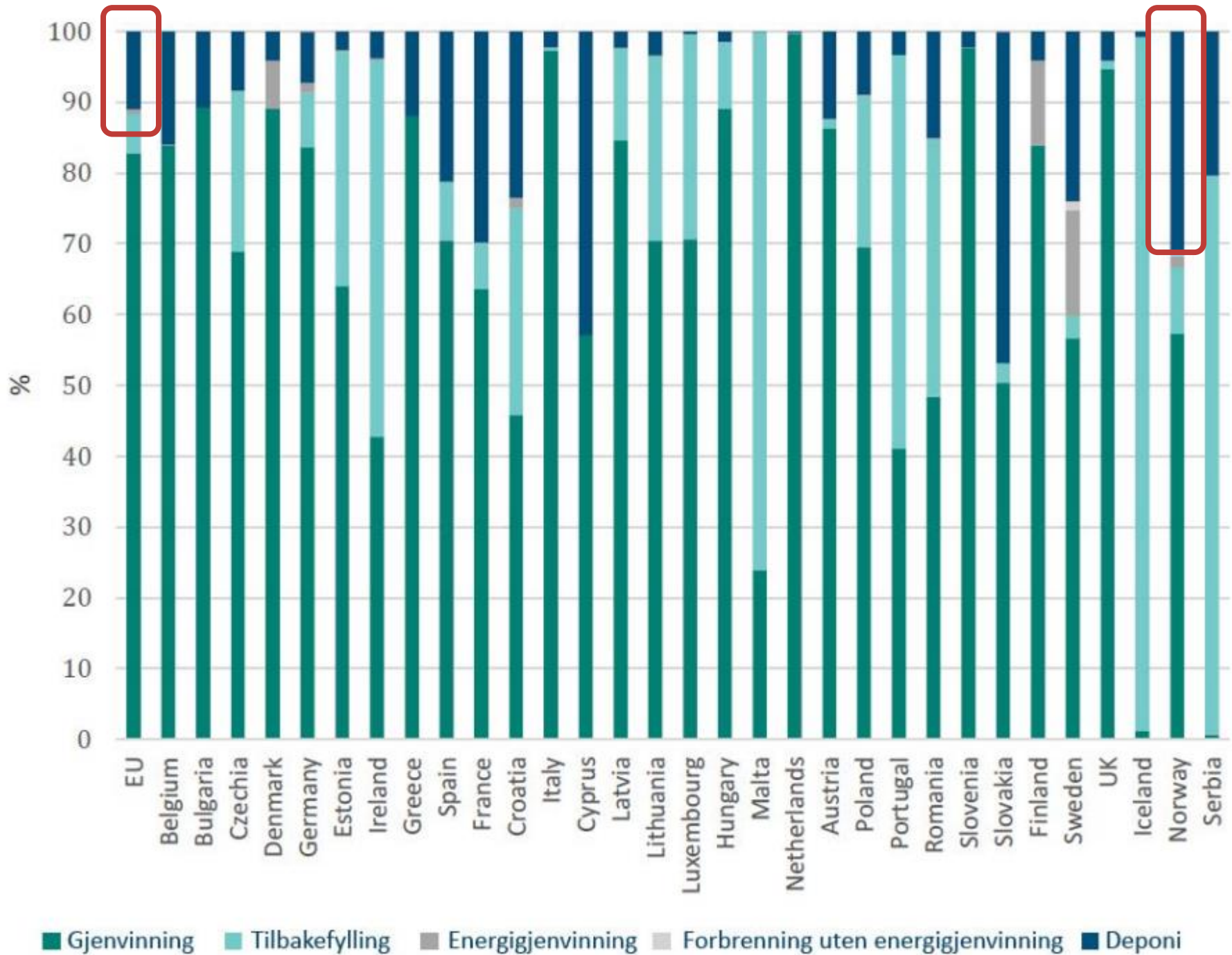
Estimated M tonnes of CO₂ equivalent saved

Circular economy opportunities

Kilde: SINTEF 2020. Studie av potensialet for lavere klimagassutslipp og omstilling til et lavutslippssamfunn gjennom sirkulærøkonomiske strategier

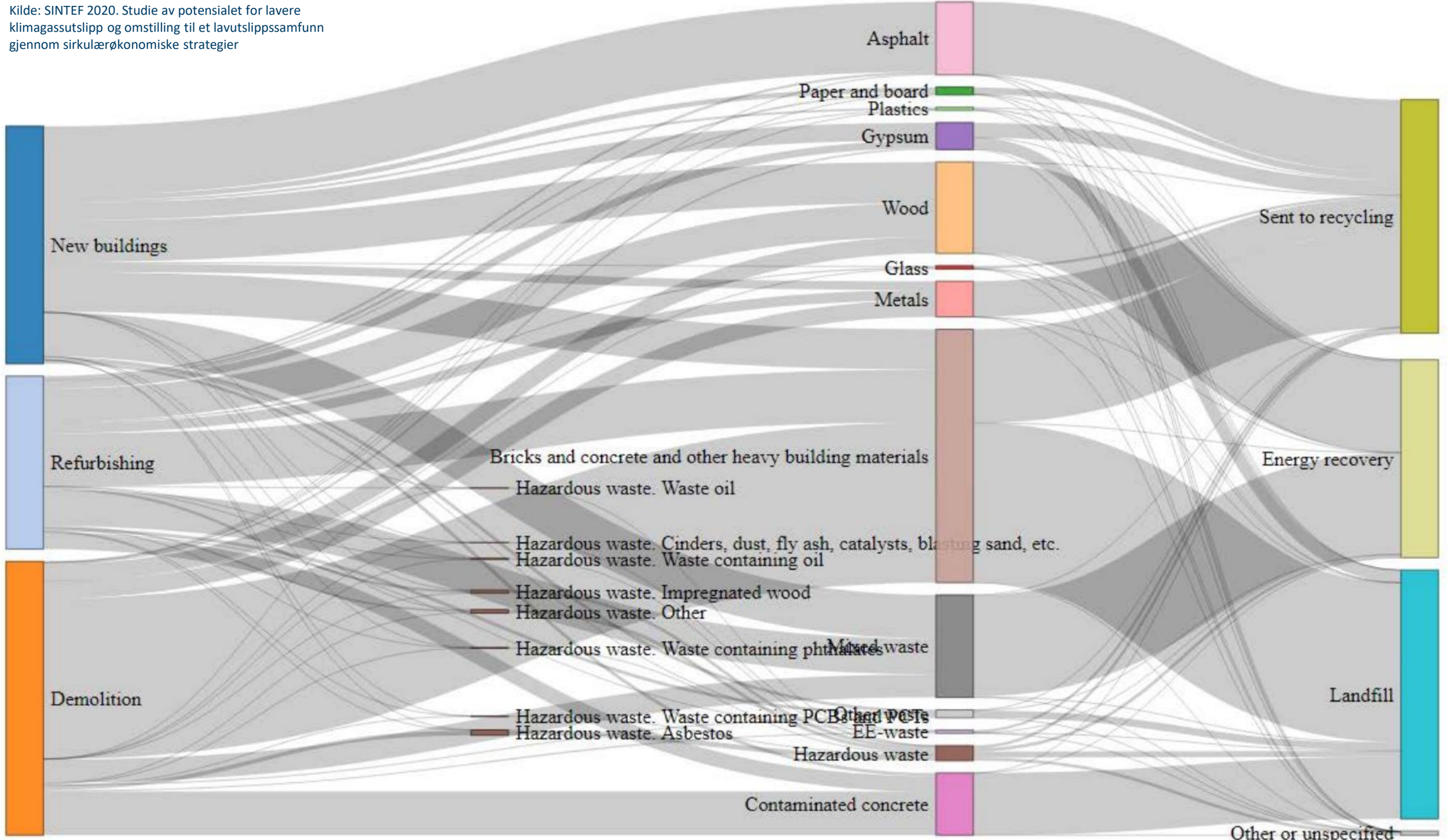

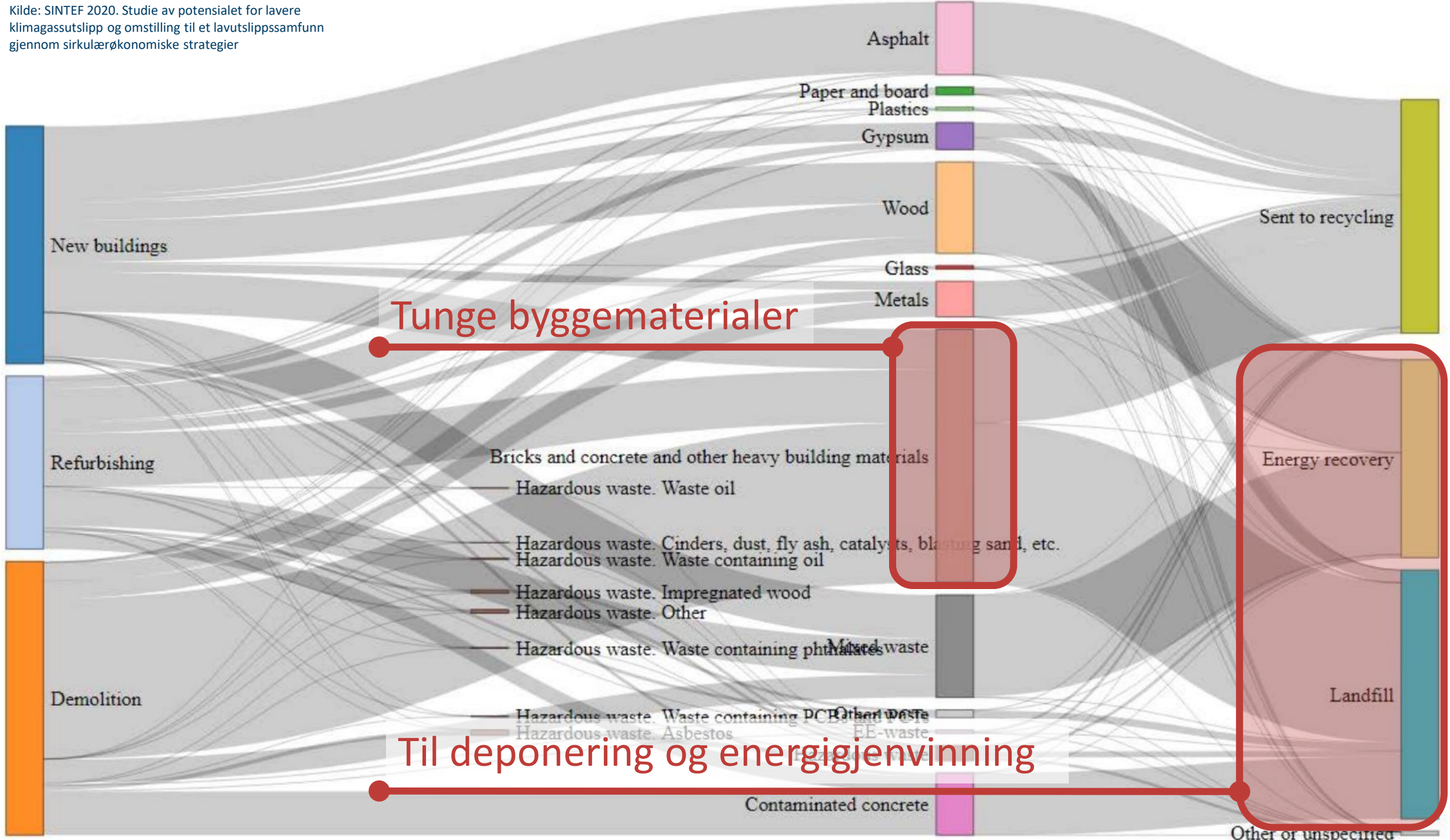
Source:
Wahlström et al. 2020

Kilde: SINTEF 2020. Studie av potensialet for lavere klimagassutslipp og omstilling til et lavutslippssamfunn gjennom sirkulærøkonomiske strategier

Tunge byggematerialer

Til deponering og energigjenvinning

SINTEF

Så hvorfor akkurat ombruk & gjenbruk ?

Foto: Fredrik Slappø

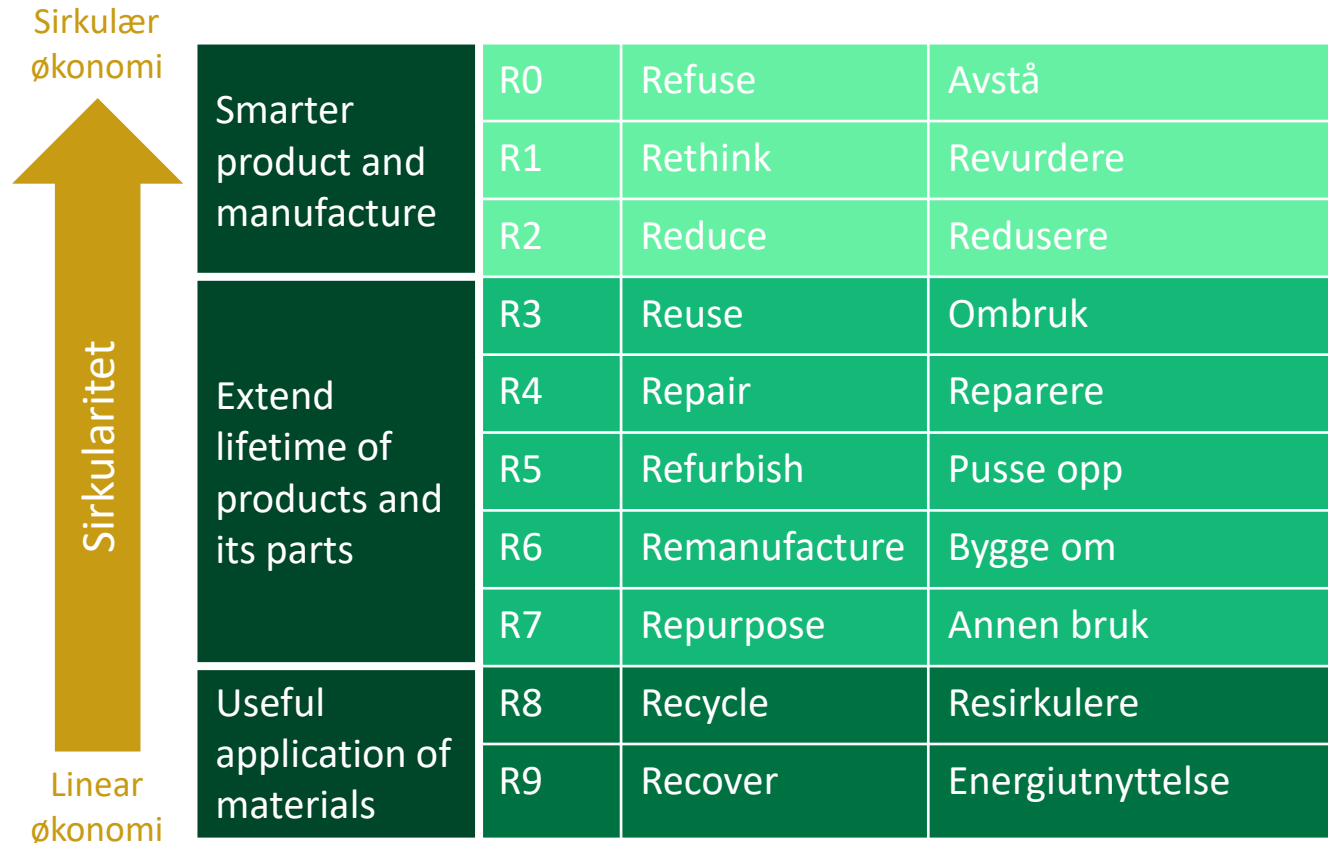

Ombruk & Gjenbruk

De 9 R'ene

Kilde: Potting et al 2017

To eller tre fluer

Unngå uttak av nye råmaterialer

Unngå mer deponering

**Spare utslipp fra produksjon og
transport**

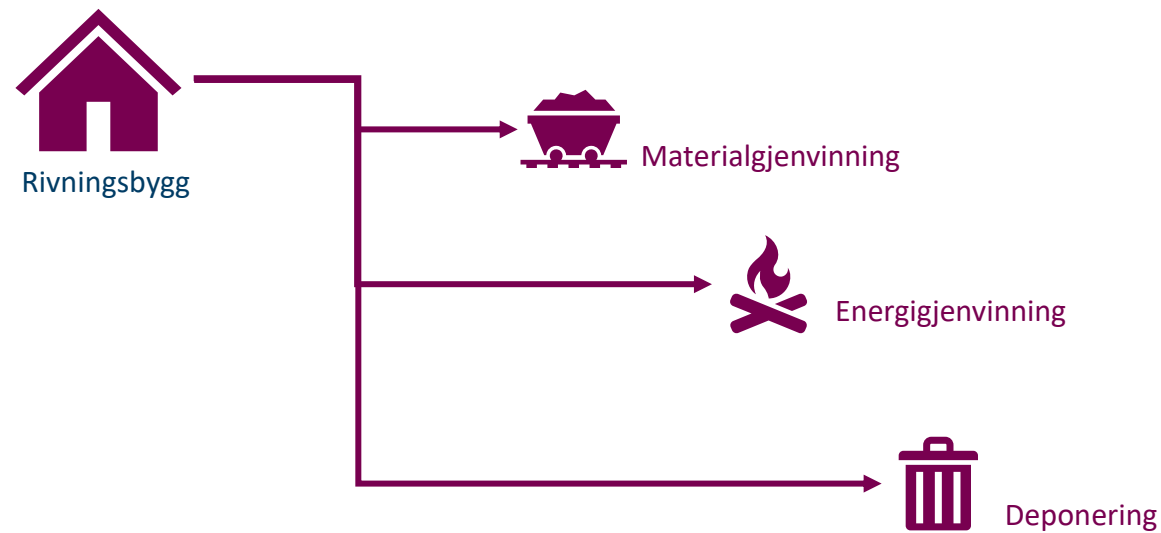
R3 Reuse = ombruk

**Reuse by another user of
discarded product which is still in
good condition and fulfils its
original function**

Kilde: Adapted from Potting et al. 2017

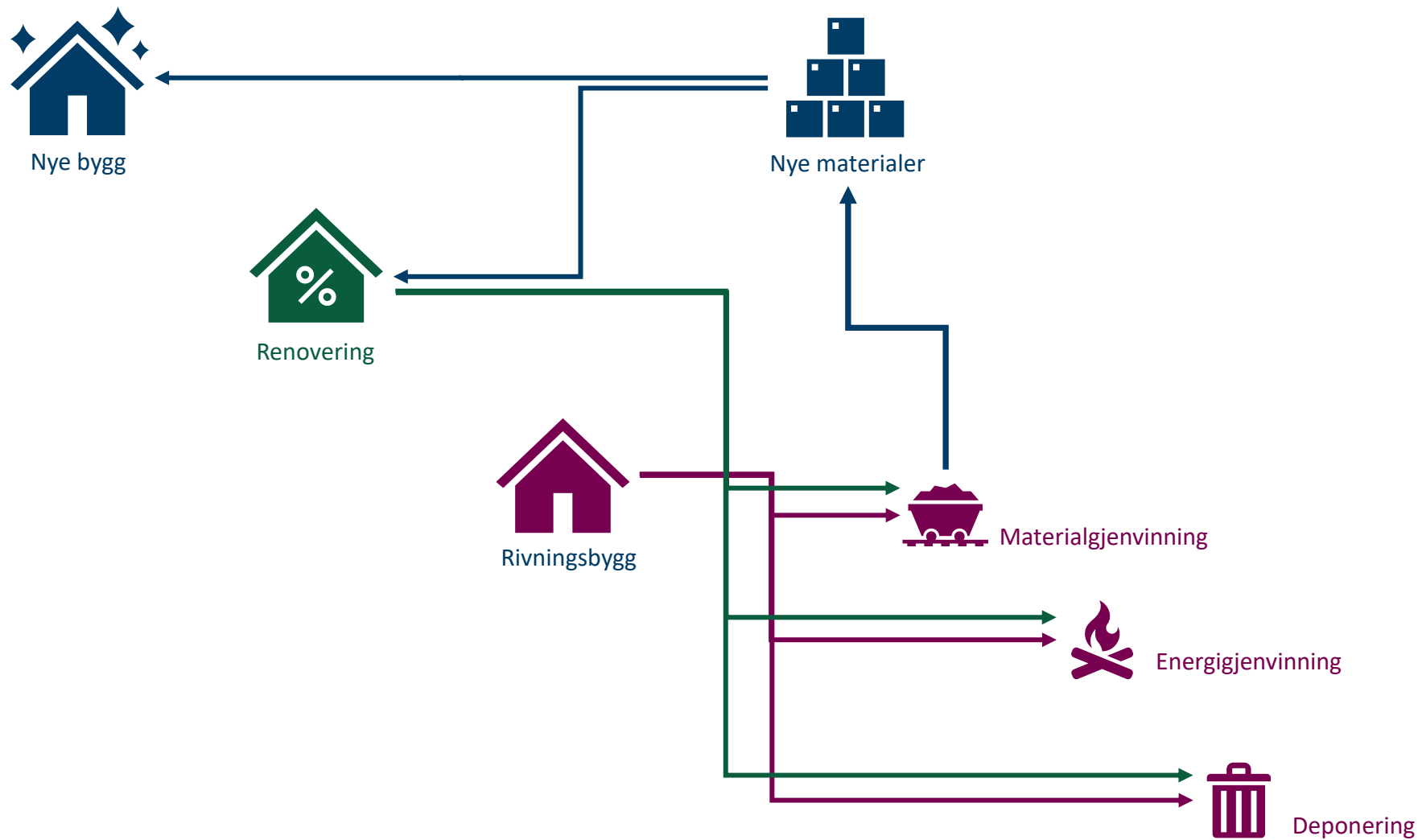

Før

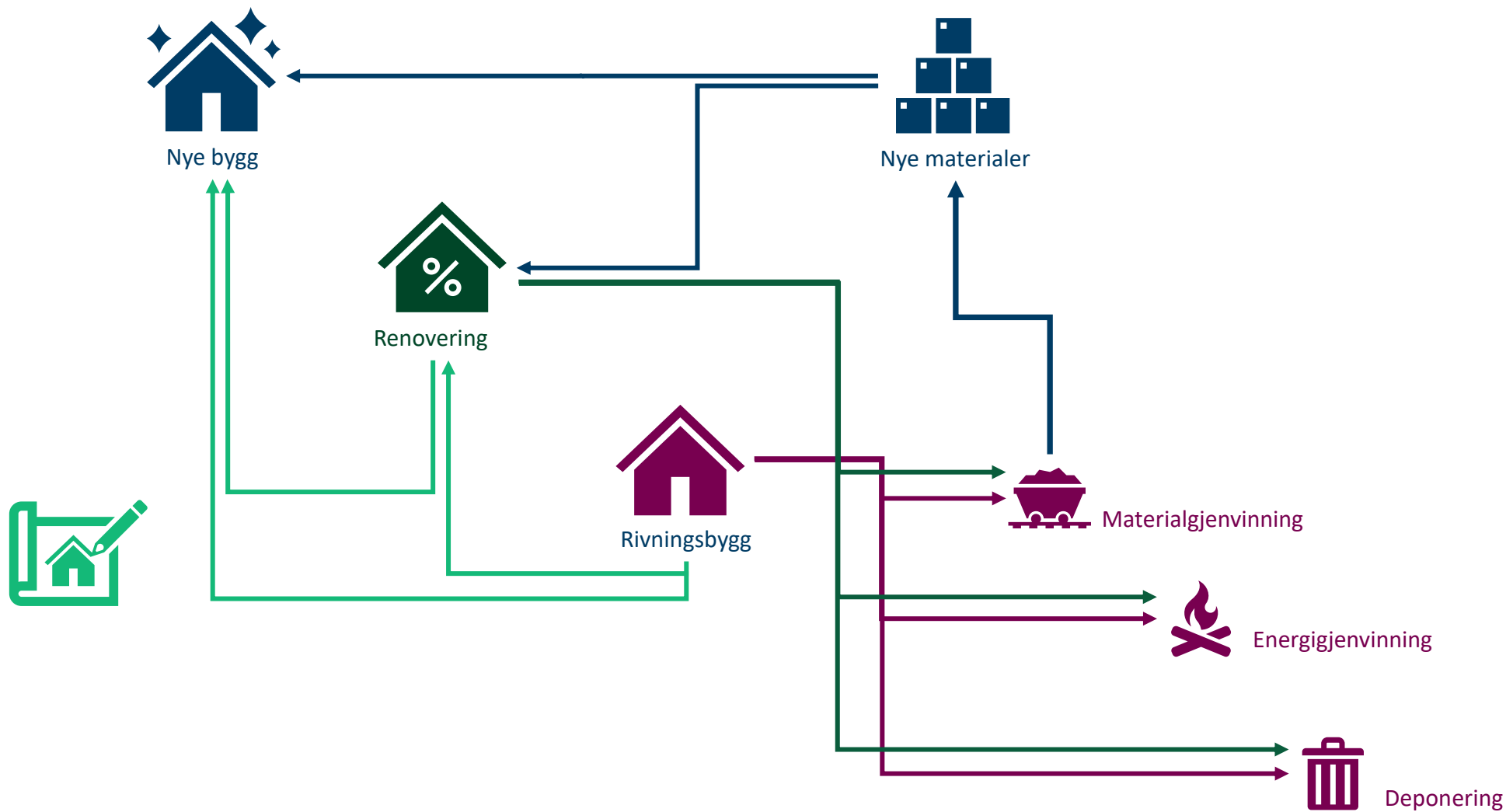

Før

Smart

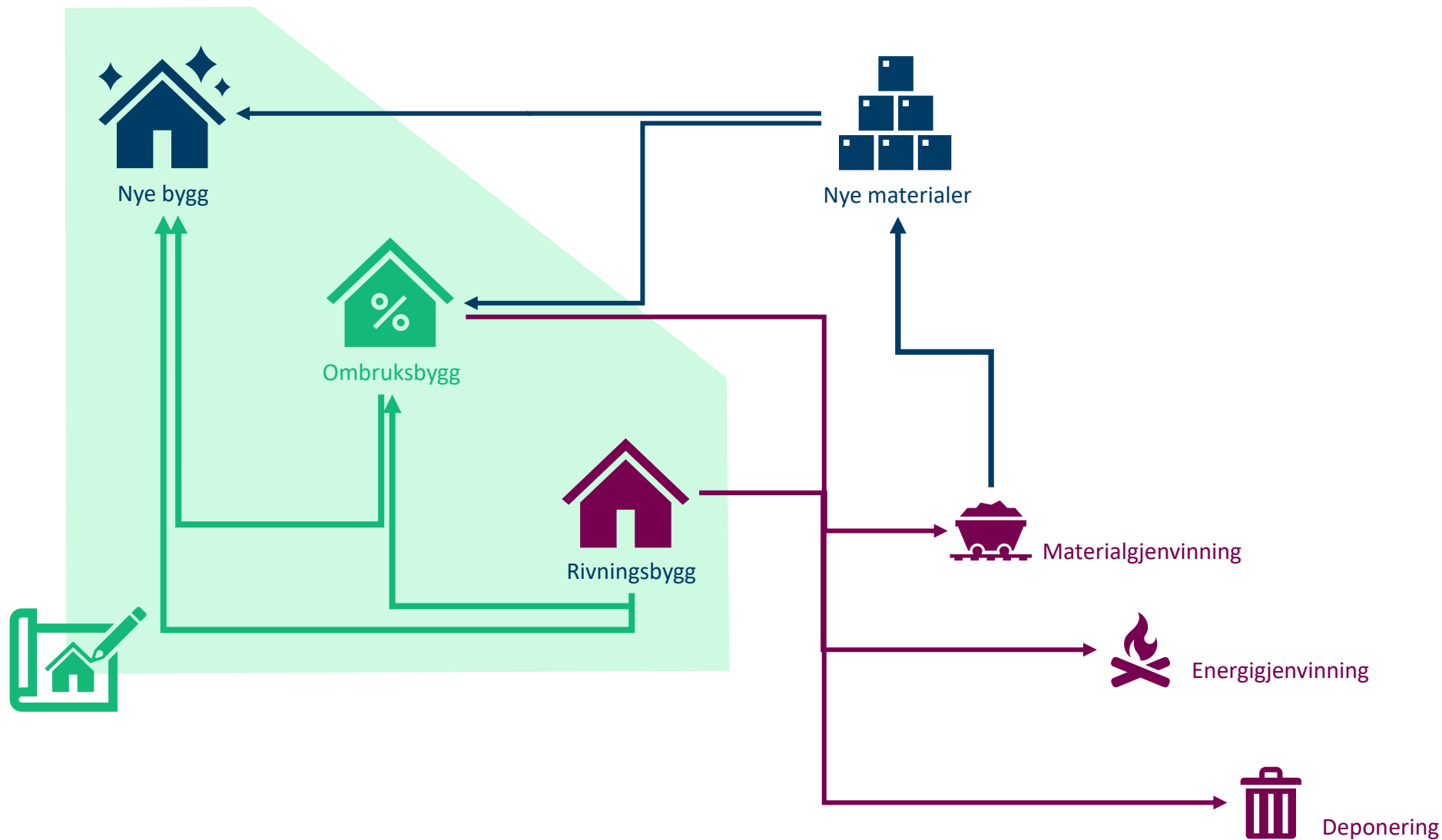

SINTEF

Ombruk & Gjenbruk

Barrierer

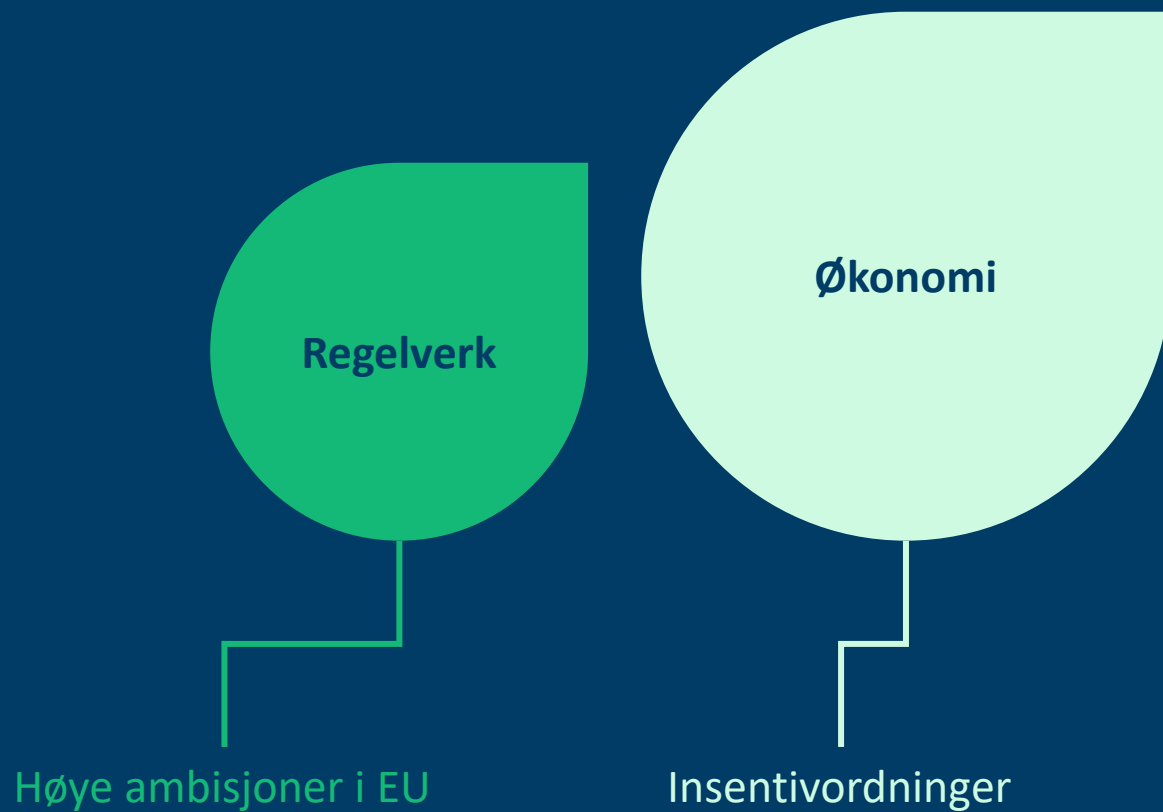
Høye ambisjoner i EU

SINTEF

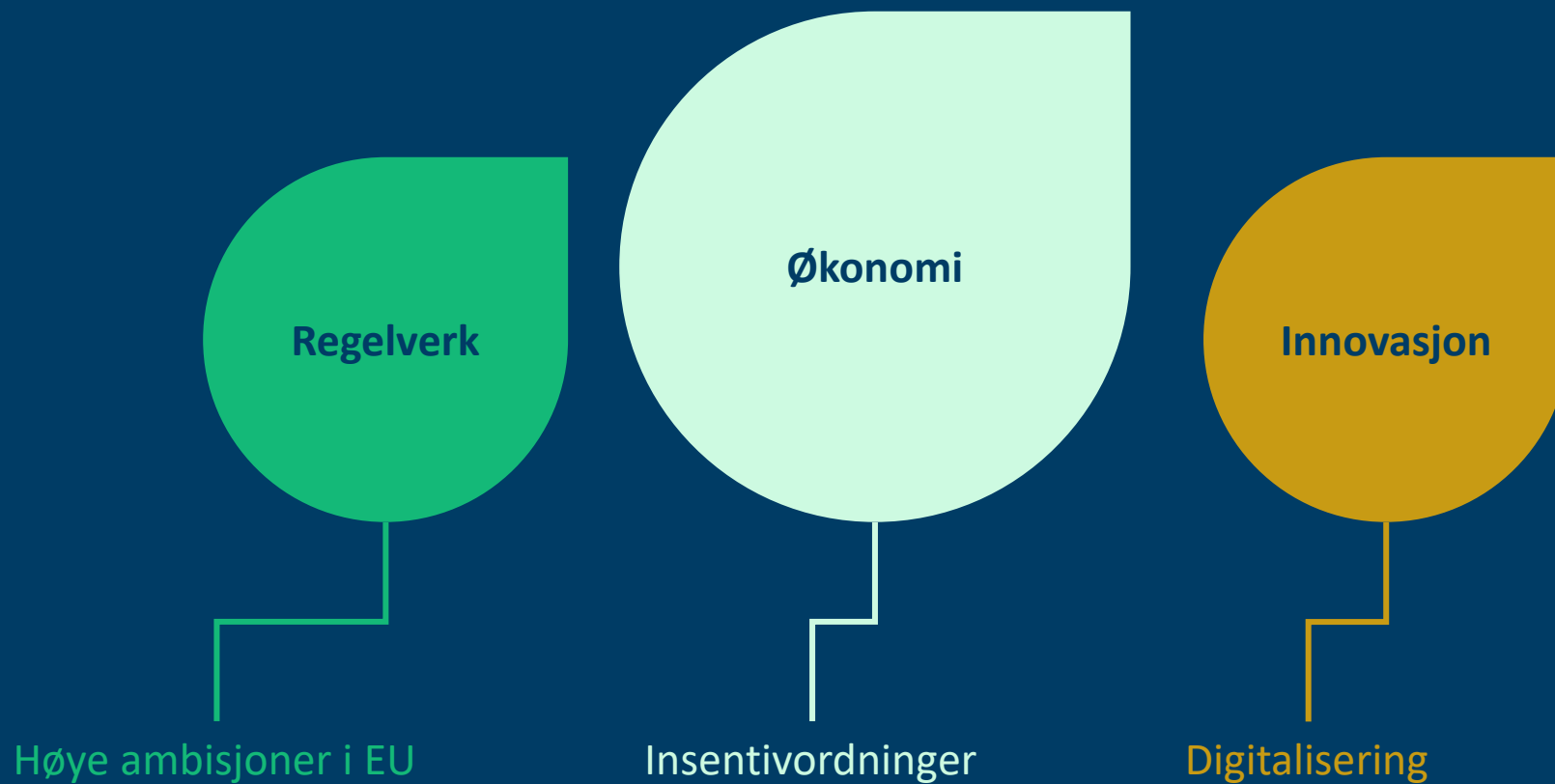
Barrierer

SINTEF

Barrierer

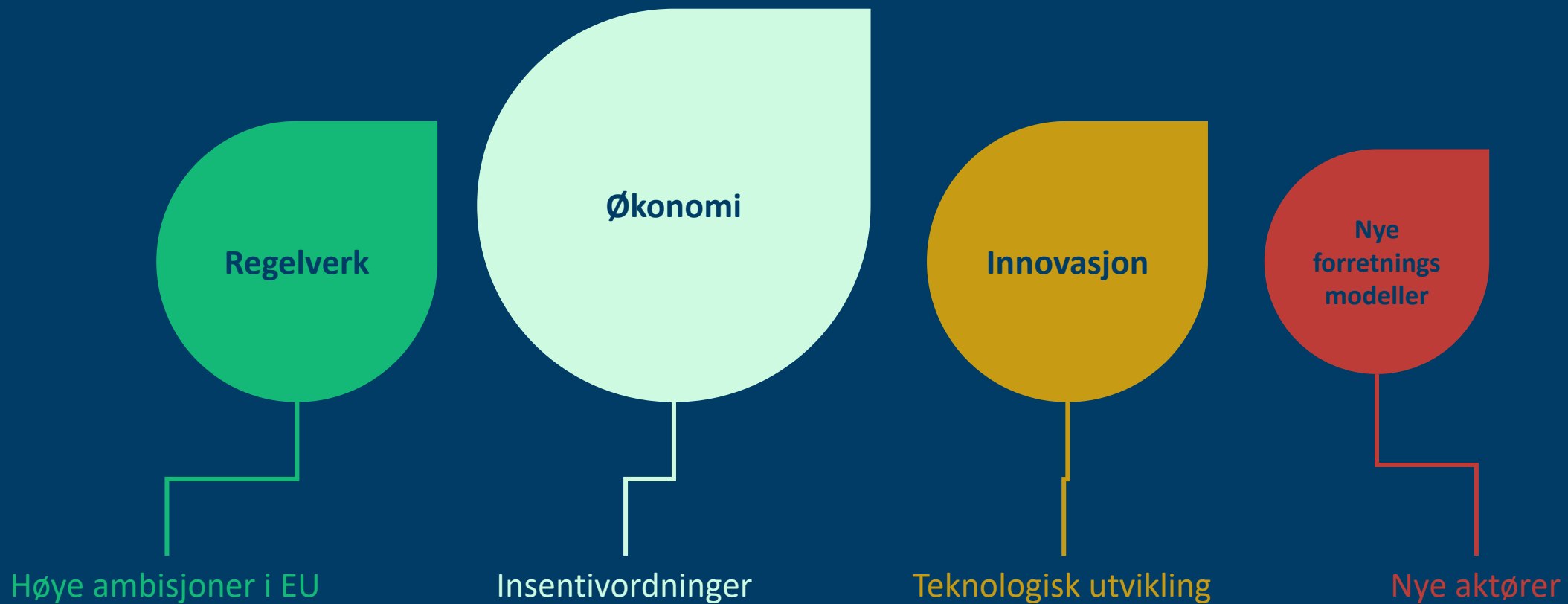

SINTEF

Barrierer

Eksempel

14. mar. 2023

Tid: kl. 09.00 – 12.00

Sted: Byggevarehuset
Ombygg, Økern Torgvei 6

Nå åpner Sirkulær Ressurssentral byggevarehuset Ombygg

Sist oppdatert 20. mar. 2023

Vi har laget en liten filmsnutt hvor vi tar deg med rundt i byggevarehuset Ombygg. Dette - og presentasjonene fra åpningsseminaret - kan du se her!

LAGER: Petter Nerbye Grønbeck har materialer og utstyr til gjenbruk, og han vil også ha de små lagrene til hver enkelt driftsoperatør inn i systemet. Bjarne Berntsen, Trondheim eiendom

BYGGDRIFT

Klar til å gjenbruke 30 tonn fra gamle bygg

TRONDHEIM: Petter Nerbye Grønbeck har reddet 30 tonn fra å bli kastet. Gjenbrukslageret til Trondheim eiendom tilbyr alt fra takstein og avfallsdunker til blandebatterier og toaletter.

Georg Mathisen

PUBLISHED Thursday 10. March 2022 - 06:00

SINTEF

Innovasjonsprosjektet Sirkulær EPS

- Formål med prosjektet er å utvikle produkter og tjenester for etablering av en sirkulær verdikjede for EPS i byggenæringen
  - Prosjekteier: Jackon (BEWI)
Prosjektleder: SINTEF Community
- Prosjektperiode: 2023-2026
- Partnere: Jackon eier prosjektet og Optimera og Franzefoss er næringspartnere. Flere enheter i Bewi ASA deltar i prosjektet. SINTEF er forskningspartner

SINTEF

Innovasjonsprosjektet Sirkulær EPS

- Forskningen gir ny kunnskap
- Bedriftene står for innovasjon
- Samarbeid mellom bedrifter og organisasjoner er avgjørende for å kunne etablere en verdikjede som vil inkludere resultater fra prosjektet

SINTEF

Dokumentasjon av brukte byggevarer fra SINTEF

Nye byggevarer

Ombrukskapittel i Teknisk Godkjenning

Brukte byggevarer

Retningslinjer/
bedømmingskriterier
Produktspesifikk
ombruksdokumentasjon
Anvisninger

Prøving

Utvikling av
bedømmingskriterier
Produktspesifikk testing

Bedrifter og personer

Sertifisering innen ombruk

SINTEF

Takk for oppmerksomhet